

4. PROBLEMSKA KONFERENCA KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST RH

Aleksandra Čilić, v.d. načelnica Sektora za zaštitu okoliša

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Rogaška Slatina, 25. i 26. rujan 2014

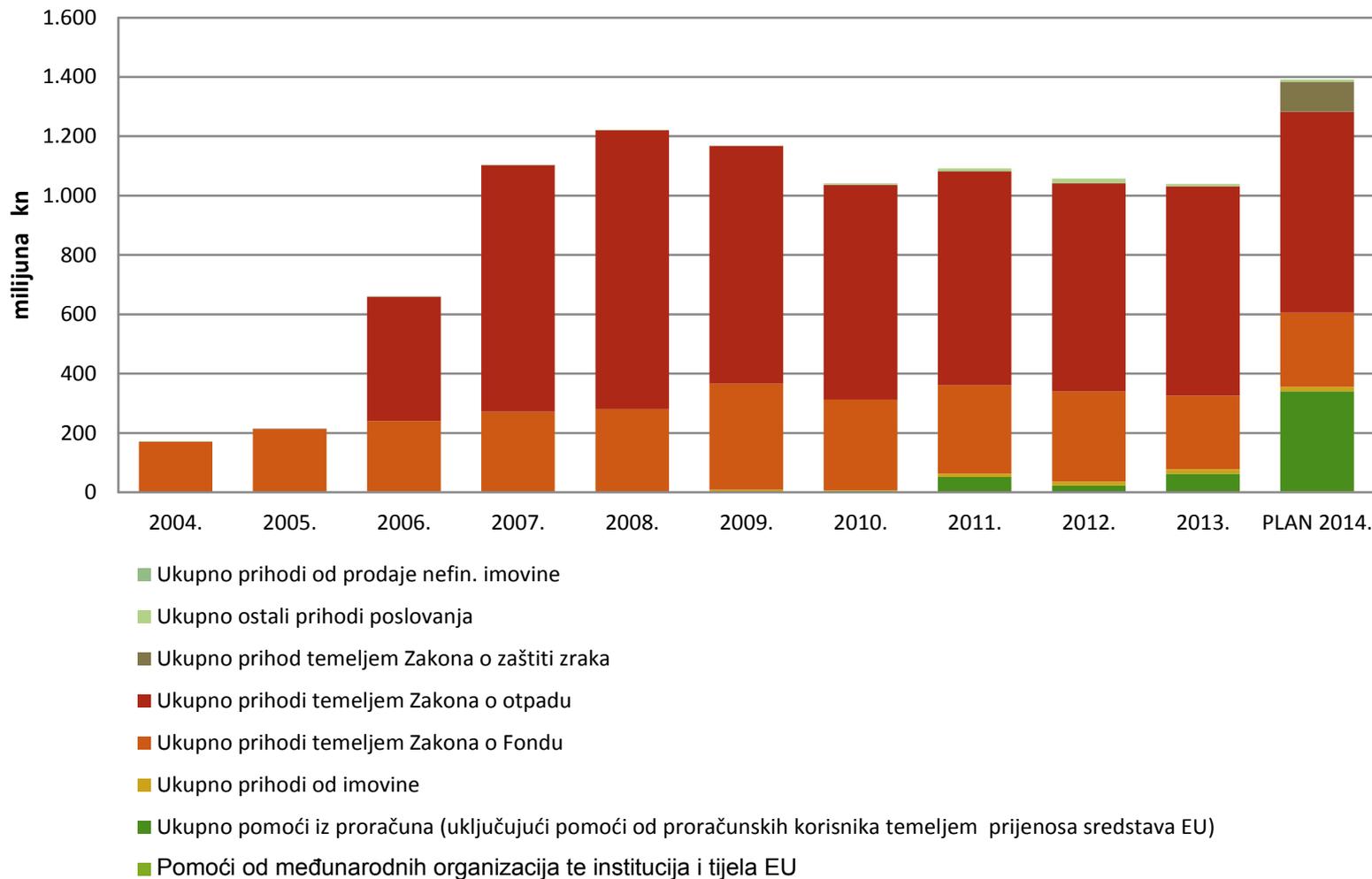
O Fondu – osnovne informacije

- ▶ Osnovan koncem 2003. godine Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- ▶ Izvanproračunska pravna osoba s javnim ovlastima
- ▶ Cilj osnivanja: osiguranje dodatnih sredstava radi financiranja programa, projekata i drugih aktivnosti u područjima:
 - ▶ zaštite okoliša i prirode,
 - ▶ energetske učinkovitosti (EnU) i
 - ▶ obnovljivih izvora energije (OIE)

O Fondu - prihodi

- ▶ Oko 1,4 milijarda kn u 2014. – cca 200 milijuna eura
- ▶ Načelo „*onečišćivač plaća*”

Organizacijska struktura

- ▶ **DIREKTOR FONDA**
- ▶ **SEKTOR ZA ZAŠTITU OKOLIŠA**
 - ▶ SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
 - ▶ SLUŽBA ZA ZAŠTITU PRIRODE
- ▶ **SEKTOR ZA EU FONDOVE**
 - ▶ SLUŽBA ZA PRIPREMU PROJEKATA
 - ▶ SLUŽBA ZA PROVDEBU PROJEKATA
- ▶ **SEKTOR ZA ENREGETSKU UČINKOVITOST**
 - ▶ SLUŽBA ZA ENERGETSKU UČINKOVITOST
 - ▶ SLUŽBA ZA OIE
- ▶ **SEKTOR ZA POSEBNE KATEGORIJE OTPADA**
 - ▶ SLUŽBA ZA PKO
- ▶ **SEKTOR ZA FINACIJSKE POSLOVE**
- ▶ **SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE**

- **SAMOSTALNA SLUŽBA ZA POSLOVE POSREDNIČKOG TIJELA IB2**
- **SAMOSTALNA SLUŽBA ZA POSLOVE JAVNE NABAVE**
- **SAMOSTALNA SLUŽBA ZA UNUTARNJU REVIZIJU**

U Fondu je trenutno zaposleno
240 djelatnika

Kako do sredstava Fonda?

Javni natječaj

- Otvoren do 60 dana
- Povjerenstvo + odluka Upravnog odbora -> max.75 dana
- Složeni investicijski projekti – natjecanje kvalitetom za raspoloživa sredstva Fonda

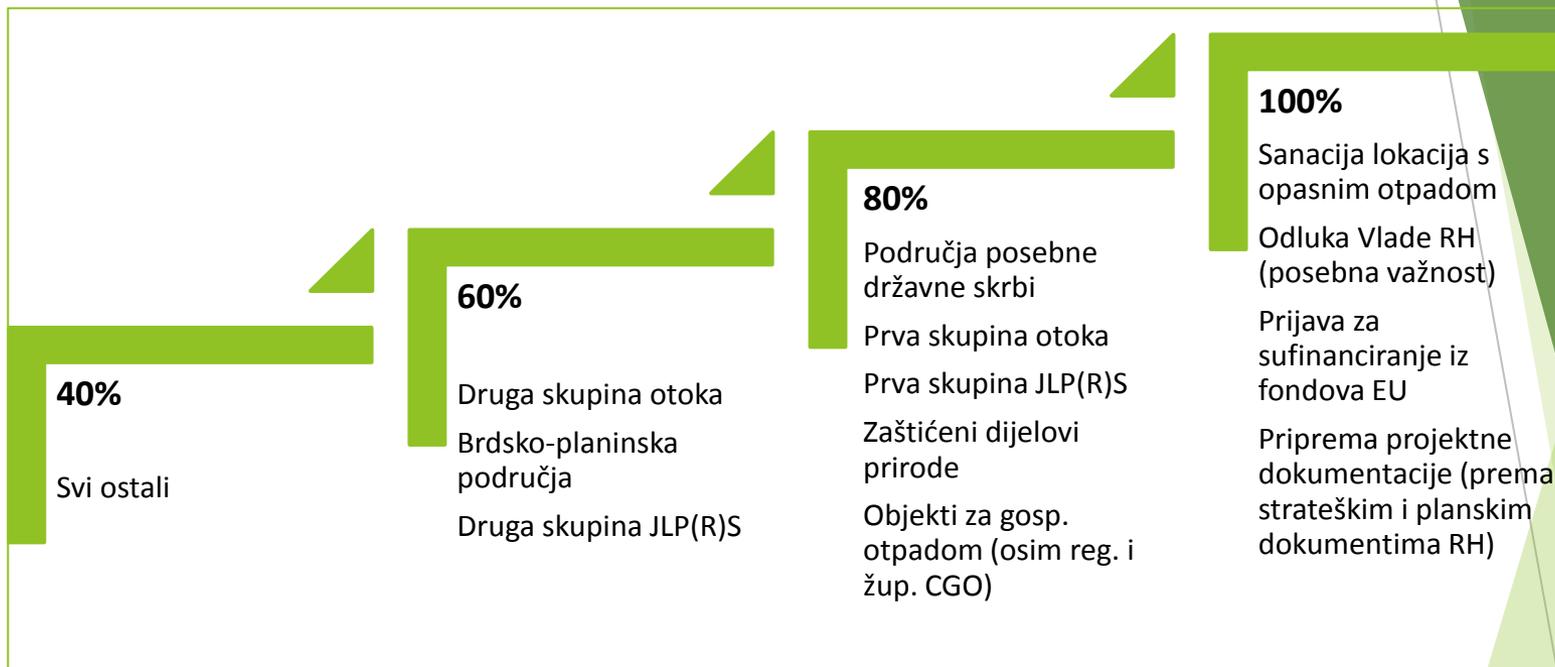
Javni poziv za neposredno sufinanciranje

- Otvoren tijekom kalendarske godine do isteka sredstava
- Brze odluke (max.45 dana)
- Jednostavni projekti bez potrebe za rangiranjem zahtijeva, manji iznosi
- Princip „Tko prvi...” uz zadovoljavanje svih propisanih uvjeta

Dodjela sredstava Fonda - iznosi

Projekti zaštite okoliša, EnU i OIE

SEKTOR ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Služba za zaštitu okoliša

Služba za zaštitu prirode

> 3000 projekata ZO

5,8 milijardi kn investicija

3,4 milijardi kn udjela Fonda

Sanacija odlagališta komunalnog otpada

Sanacija divljih odlagališta

Lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom tzv. „crne točke”

Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada

Oporaba i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada

Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora

Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i emisija štetnih plinova

Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

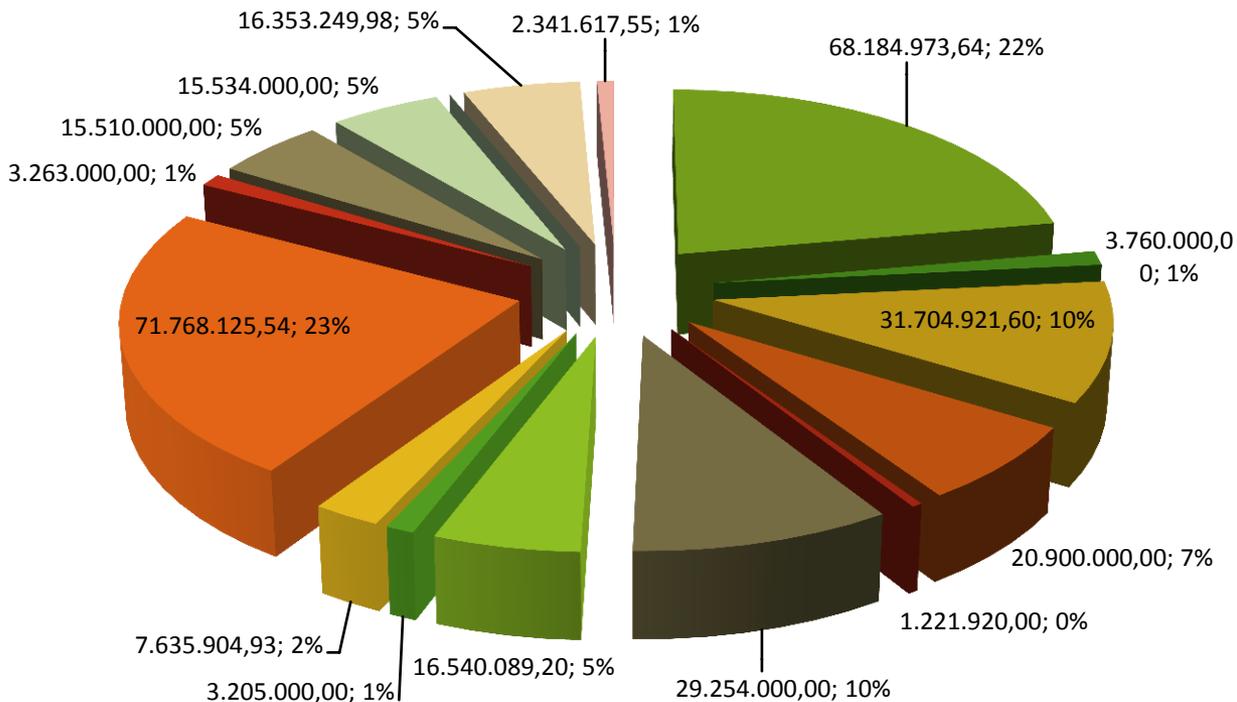
Poticanje održivog razvoja ruralnog prostora

Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija

Ostali projekti i programi zaštite okoliša

Financijski plan za 2014. godinu za ZO

- Saniranje odlagališta komunalnog otpada
- Sanacija divljih odlagališta
- Poticanje izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada
- Oporaba otpada i iskor.vrijednih svojstava otpada
- Sanacija odlagališta opasnog otpada - lokacije visoko onečišćenog okoliša
- Sakupljanje građevinskog otpada koji sadrži azbest
- Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora
- Poticanje čistije proizvodnje, izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i em.štetnih plinova
- Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i dr
- Ostali projekti i programi zaštite okoliša
- Sanacija lokacije opasnog otpada Lemić Brdo
- Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti

UKUPNO ZAŠTITA OKOLIŠA

**307.176.802,44 kn ili
40.956.000 Eura**

- ▶ Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom do kraja 2018.
- ▶ Sustav počiva na tri stupa
 - ▶ sanacija odlagališta otpada,
 - ▶ razvrstavanje otpada,
 - ▶ izgradnja centara za gospodarenje otpadom.
- ▶ Što je Fond učinio da pomogne JLS-ima u provedbi mjera i obveza koje je propisao ZOGO?

Sanacija odlagališta otpada

U RH je 2005. godine registrirano 301 službeno odlagalište otpada

	SANACIJA U PRIPREMI	SANACIJA U TIJEKU	SANACIJA ZAVRŠENA	UKUPNO
AKTIVNA ODLAGALIŠTA	79	36	21	136
ZATVORENA ODLAGALIŠTA	58	8	99	165
UKUPNO	137	44	120	301

Fond je sklopio 299 ugovora za sanaciju službenih odlagališta komunalnog otpada.

Ukupna vrijednost investicija:

2.920.000.000,00 kn

Udio Fonda u investicijama:

1.620.000.000,00 kn

Isplaćena sredstva Fonda:

655.100.000,00 kn

Sukladno pravnim aktima Fond **sufinancira sanaciju odlagališta otpada** na slijedeći način:

Vrijednost ugovorenih usluga, radova i opreme na sanacijama odlagališta otpada u RH iznosi cca **2,9 milijardi kuna**, od čega je udio Fonda cca **1,6 milijardi kuna**, a do sada je isplaćeno cca **619 milijuna kuna**.

Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada

Fond sufinancira nabavku opreme za zelene otoke, posuda za odvojeno prikupljanje otpada i komunalnih vozila sukladno slijedećim kriterijima:

- 80%** • na području od **posebne državne skrbi**
- 60%** • **otocima i u brdsko planinskim područjima**
• prihod po glavi stanovnika manji od 65% prosjeka RH
- 40%** • ostala područja

Poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada

JLS može ostvariti sredstva Fonda za izgradnju **reciklažnih dvorišta** do:

100%

- Izradu projektne dokumentacije

80%

- Izgradnju i stručni nadzor
- opremanje

- ▶ JAVNI POZIV za sufinanciranje nabavke komunalne opreme i vozila (od II/2013. do VIII/2014.)
 - ▶ **293** JLS dostavilo zahtjeve za sufinanciranje komunalne opreme i vozila
 - ▶ odobreno **610** projekata
 - ▶ vrijednost projekata **433** milijuna kn
 - ▶ udio Fonda **232** milijuna kuna

Oporaba otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada

Pravne i fizičke (obrti) osobe koje se bave oporabom otpada mogu ostvariti sredstva Fonda – potpore male vrijednosti putem:

- **beskamatnog zajma** u iznosu do **13.000.000,00 kn** opravdanih troškova ukupne vrijednosti investicije s počekom vraćanja zajma od 2 godine i na rok vraćanja od 5 godina od potpisa ugovora ili
- **subvencije** (bespovratna sredstva) u iznosu do **1.400.000,00 kn**.

OPORABA PLASTIKE

OPORABA GUME

- ▶ JAVNI POZIV za obrazovne, istraživačke i razvojne studije, programe i projekte (do kolovoza 2014.)
- ▶ 8 projekata **edukacije građana za ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA**
- ▶ Gradovi: Gospić, Novska, Omiš, Supetar, Virovitica;
- ▶ Općine: Gradec, Podgora i Erdut.
- ▶ RE USE – ponovna uporaba otpada

Posebne kategorije otpada

➤ posebne kategorije otpada (ZOGO, članak 53):

biootpad, medicinski otpad, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni tekstil i obuća, otpadni poliklorirani bifenili (PCB) i poliklorirani terfenili (PCT);

➤ U Hrvatskoj je sustavno organizirano prikupljanje

otpadne gume

otpadna ulja i maziva

otpadne baterije i akumulatori

otpadna vozila

otpadni električni i elektronički uređaji i oprema

otpadna ambalaža

otpad koji sadrži azbest

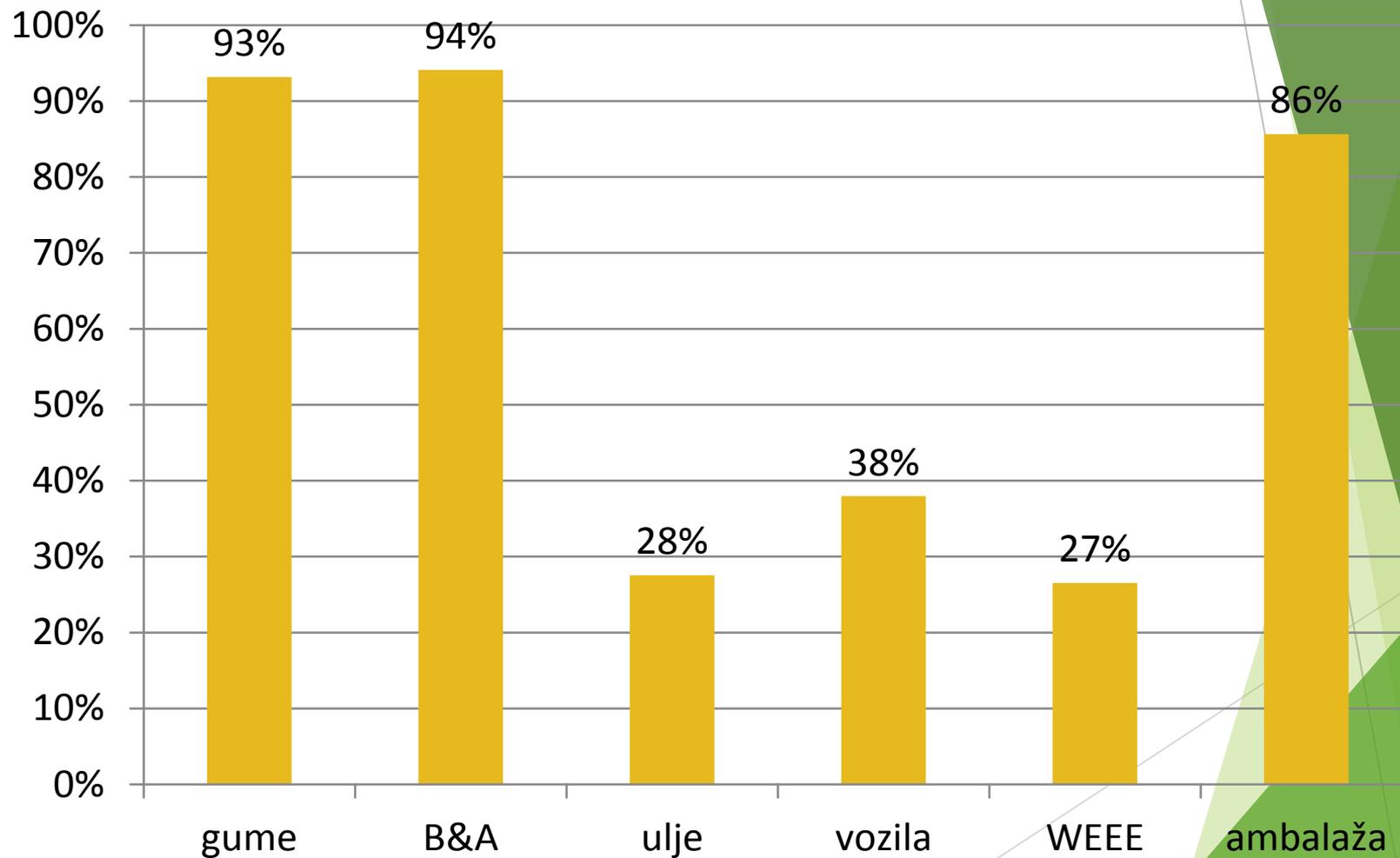

- ▶ ukupno se godišnje (2013.) prijavi **338 tisuća tona**
- ▶ ukupno se godišnje (2013.) sakupi **194 tisuće tona**
- ▶ ukupni promet **706,2 milijuna kuna** (93 mil. €)

Prosječni udio sakupljanja prijavljenih količina PKO po kategorijama za razdoblje od 2007.- 2013. godine

Posebne kategorije otpada 2004. → 2014.

- ▶ Sustav PKO je uspostavljen 2004. godine
- ▶ ove godine radi se na njegovoj većoj reorganizaciji i to na način da se:
 - uvede automatizacija za primanje ambalaže na otkupnim mjestima
 - sa koncesijskog modela pređe na tržišni model
 - da se u procesima oporabe (reciklaže) uvedu referentni sustav europskih cijene za trgovanje svim sirovinama u PKO
 - daljnji razvoj kapaciteta za reciklažu na području RH

Status RCGO/ŽCGO za gospodarenje otpadom

13 ŽCGO/RCGO na području RH – financiranje 90% EU+Fond, 10% JLS putem investicijskih banaka

- Istarska – CGO Kaštijun u izvođenju radova, 6 pretovarnih stanica

- Primorsko goranska – CGO Marišćina, u izvođenju radova - rok završetka početak 2015., 5 pretovarnih stanica

- Šibensko – Kninska – CGO Bikarac – planirani početak radova I kvartal 2015., jedini CGO predviđen u programskom razdoblju 2007. – 2014., 2 pretovarne stanice

- Zadarska – CGO Biljane Donje, u projektiranju, početak radova II kvartal 2015., 2 pretovarne stanice + (1 u Ličko – senjskoj županiji)

Centar za gospodarenje otpadom Marišćina

- ▶ Varaždinska, Međimurska, Koprivničko križevačka i Krapinsko zagorska županija – RCGO Piškornica, u projektiranju, početak radova I kvartal 2015., 2 pretovarne stanice
- ▶ Karlovačka – CGO Babina Gora, u projektiranju, planirani početak radova III kvartal 2015., 2 pretovarne stanice + (1 u Ličko - senjskoj županiji)
- ▶ Dubrovačko – neretvanska – CGO Lučino Razdolje – u pripremi studija izvedivosti, planirani početak radova III / IV kvartal 2015., 8 pretovarnih stanica
- ▶ Splitsko – dalmatinska – CGO Lećevica - u pripremi studija izvedivosti, planirani početak radova III kvartal 2015., 8 pretovarnih stanica
- ▶ Izrađena studija predizvodljivosti za Panonsku Hrvatsku – definirana 3 centra za navedeno područje (RCGO Orlovnjak, RCGO Doline, RCGO Šagulje – Ivik)
- ▶ Zagrebačka - CGO Tarno – u pripremi studija izvedivosti, 5 pretovarnih stanica
- ▶ Grad Zagreb – u pripremi

Regionalni centar za gospodarenje otpadom Piškornica

Što je potrebno za uspješnu provedbu projekata?

- ▶ zajednički interes JLS i komunalnog društva!
- ▶ stručan i profesionalan kadar!
- ▶ aktivna suradnja sa stručnim službama Fonda!
- ▶ vođenje uredne dokumentacije po projektima!
- ▶ informiranje javnosti!
- ▶ kontinuirana edukacija

Energetska učinkovitost i OIE

Ulaganja u energetska učinkovitost i OIE – do danas

> 2.500 projekata

> 900 mil. kn – sredstva koja je odobrio Fond

> 3 mlrd. kn – ukupna ulaganja

Nacionalni energetska programi – javna rasvjeta i industrija

Energetska pregledi i certifikati

Održiva gradnja

Obnovljivi izvori energije (OIE)

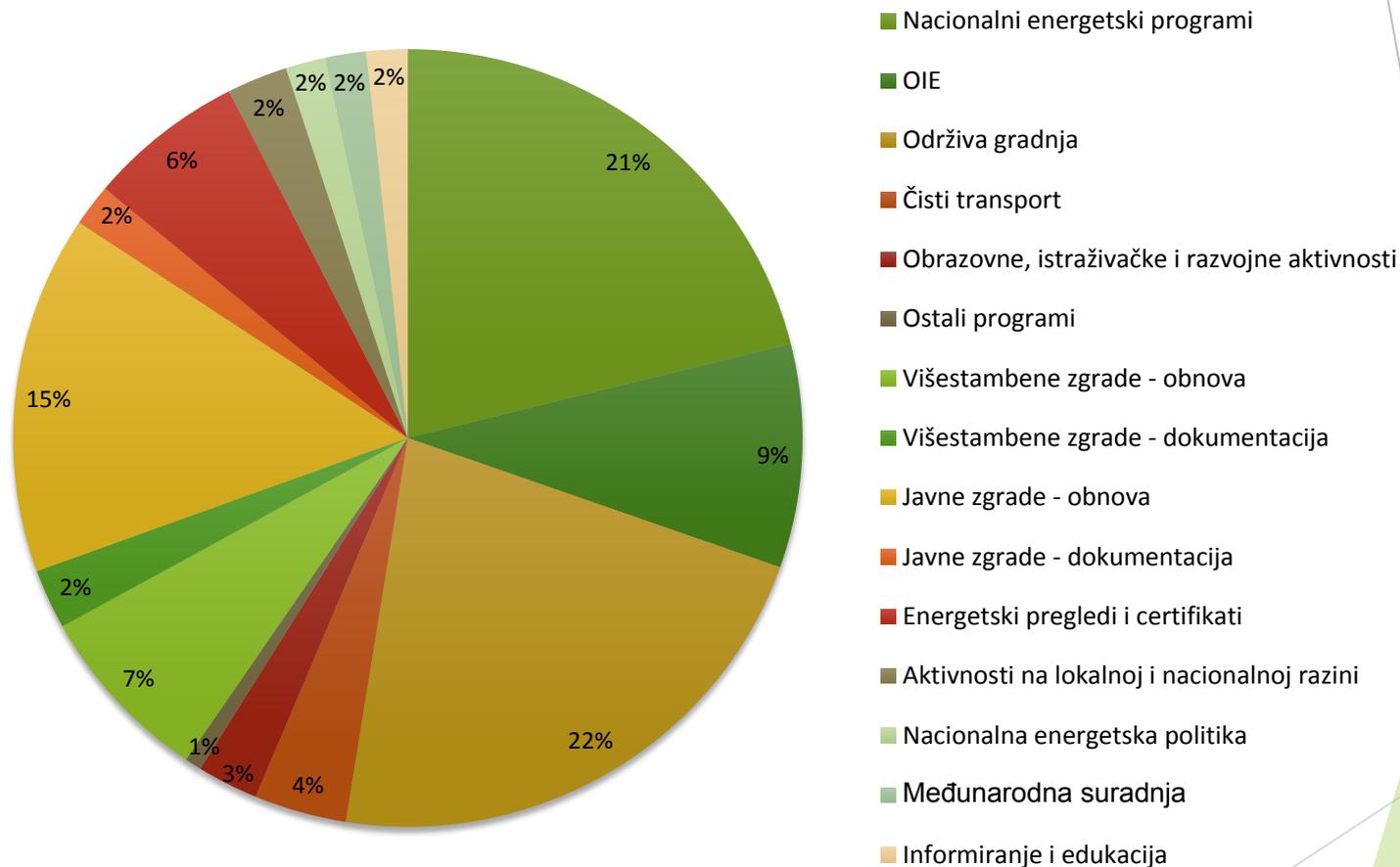
Vozila na alternativne vrste goriva

Obrazovanje, istraživanje i razvoj

Ostali projekti (CSO, međunarodna suradnja, razvoj energetska politike i provedba, poticanje)

201 mil. kn ili 57,5 mil eura rezervirano za projekte energetske učinkovitosti i OIE

201 milijun kn ili 26,8 mil eura za EnU i OIE projekte

Utjecaj ulaganja Fonda u energetska učinkovitost i OIE

- ▶ Značajnost Fonda
 - ▶ Institucionalna i financijska podrška ulaganjima u energetska učinkovitost i OIE
 - ▶ Središnja točka koja građanima daje bitne informacije i savjete
- ▶ Sve veći interes za ulaganja u energetska učinkovitost i OIE u svim sektorima!
- ▶ Višestruke koristi
 - ▶ Zapošljavanje
 - ▶ Potencijal za razvitak domaće industrije
 - ▶ Poboljšanje životnog i radnog standarda
 - ▶ Smanjenje energetske siromaštva
 - ▶ Usklađenost s nacionalnim i EU ciljevima za energetska učinkovitost (20% do 2020.) i OIE (20% do 2020.)
- ▶ Glavni izazovi u narednom razdoblju – novi izvori financiranja
 - ▶ Uloga EU fondova

Programi energetske obnove zgrada

Javne zgrade

- Provodi APN

Obiteljske kuće

- Suradnja s JLP(R)S

Višestambene
zgrade

- Preko upravitelja zgrada

Komercijalne
zgrade

- Izravne prijave na natječaj

Energetski učinkovita i ekološka javna rasvjeta

1. korak

- **Energetski pregled javne rasvjete – zakonska obveza po ZUKE**
- 1 milijun kn
- **Zatvoren – odobreno 55 pregleda!**

2.korak

- **Projektna dokumentacija (glavni/izvedbeni projekti) – temeljem energetskog pregleda**
- 1,6 milijuna kn
- **Zatvoren – odobren 31 projekt!**

3.korak

- **Rekonstrukcija/izgradnja sustava javne rasvjete**
- 15 milijuna kn
- **Zatvoren – odobreno 19 projekata!**

Poticanje čistijeg transporta

- ▶ Programi energetske učinkovitosti u gradskom prometu
 - ▶ Natječaj krajem 2013. – samo 9 gradova ☹
- ▶ Eko-vožnja
 - ▶ Pilot projekt pokazao izvrsne rezultate - uštede 8 do 18% ☺
 - ▶ Odobrena sredstva oko 700.000 kn - > **preko 1.300 educiranih vozača!**
- ▶ Sufinanciranje električnih i hibridnih vozila za fizičke osobe te trgovačka društva i obrte
 - ▶ 15,5 milijuna kn za **440 vozila!**
 - ▶ 53 električna vozila + 8 hibridnih “plug in” vozila + 379 hibridnih vozila
- ▶ Novi javni poziv za sufinanciranje **eko vožnje i ostalih mjera u prometu** (pregradnja na SPP i električni pogon, javni bicikli, električni bicikli, optimiranje ruta prijevoza, napredni semafori)

HVALA NA PAŽNJI!

**Zajedno
čuvamo okoliš**

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Ksaver 208

HR-10000 Zagreb

Hrvatska

tel. +385 1 5391 800 fax. +385 1 5391 860

kontakt@fzoeu.hr

www.fzoeu.hr